

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES:
INTERDISCIPLINARY ASPECT**

Матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної
конференції до Всесвітнього дня анатомії
Materials of VI International Interdisciplinary Scientific and Practical
Conference dedicated to World Anatomy Day

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 604 від 02 вересня 2025 р.)

15-16 жовтня 2025 року

**Харків
ПВНЗ «ХММУ»
2025**

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES: INTERDISCIPLINARY ASPECT

Матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції
до Всесвітнього дня анатомії

Materials of VI International Interdisciplinary Scientific and Practical Conference
dedicated to World Anatomy Day

(м. Харків, 15—16 жовтня 2025 року)

(Kharkiv, Ukraine, October 15—16, 2025)

Харків

ПВНЗ «ХММУ»

2025

УДК (61:57):004.773.7

М 42

Редакційна колегія:

д-р пед. наук, доц. Давидова Ж.В.; канд. пед. наук Кудрявцева Т.О.; канд. біол. наук, доц. В'язовська О.В.; канд. біол. наук Тининика Л.М.; канд. біол. наук Нікольченко А.Ю.; канд. фарм. наук, доц. Бризицька О.А.; канд. техн. наук, доц. Нессонова М.М.; зав. бібліотеки Чернишенко Н.П.

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 604 від 02 вересня 2025 р.)

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

М42 Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект: матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції до Всесвітнього дня анатомії (15—16 жовтня 2025 р., м. Харків) / за заг. ред. Д. М. Шияна; Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет». – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. – 236 с.
ISBN 978-617-7886-88-3
DOI: 10.61718/khimu2025

Збірник містить матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції до Всесвітнього дня анатомії «**Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект**», є нефактивним науковим виданням, яке висвітлює теоретичні та практичні результати наукових досліджень науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої освіти, молодих науковців (докторантів, аспірантів, студентів), лікарів-практиків, наукових співробітників з історії становлення вітчизняної та світової морфології, актуальних питань застосування сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; цифрових технологій в медичній науці, практиці та освіті; міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних (педагогічних) і практичних працівників, що займаються питаннями сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; впровадження цифрових технологій в медичну науку, практику і освіту; реалізації міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

УДК (61:57):004.773.7

© ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет», 2025

© Колектив авторів, 2025

нейрони, які здатні передавати сигнали, сприяючи короткочасному частковому відновленню рухової активності. По-друге, можливе часткове відновлення спинальних рефлексів навіть при пошкоджених верхніх провідних шляхах.

Однак втрата контролю з боку головного мозку призводить до неконтрольованих рухів або м'язових ривків. Це створює враження збільшення сили, хоча насправді така активність є наслідком порушення координації між нервовими центрами.

Висновки. Таким чином, зміни у скорочувальній активності м'язів після травми відображають складну взаємодію між рефлекторними процесами, нейронною пластичністю та частковим відновленням контролю над рухами. Поглиблене розуміння цих механізмів має практичне значення для розробки ефективних методів реабілітації постраждалих від спинномозкових травм, особливо серед військових і цивільних, які зазнали впливу вибухових факторів.

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА СКАРЛАТИНУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Нессонова Т.Д., Подаваленко А.П., Білера Н.В.

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

nessonovatd@gmail.com

Вступ. Рівень захворюваності на інфекційні хвороби зумовлюється дією комплексу факторів – соціальних, природних, екологічних, медичних тощо. В Україні з 2022 р. почалася війна, яка спричинила інтенсифікацію міграційних процесів, зміну умов проживання населення та порушення системи епідеміологічного нагляду. У сучасних умовах епідемічний процес скарлатини можна охарактеризувати як нестійкий, із періодичними коливаннями рівня захворюваності, що зумовлені як внутрішніми біологічними властивостями збудника, так і зовнішніми соціально-екологічними факторами, включно з впливом воєнного стану та міграційними процесами.

Тож, метою нашої роботи стало дослідження структури та інтенсивності

захворюваності на скарлатину у різних регіонах України за період 2022–2024 рр.

Матеріали і методи. Для аналізу використано офіційні дані МОЗ України про захворюваність на скарлатину в Україні за 2022–2024 рр. у розрізі вікових груп: 0–17 років та 18 років і старші. Області України були поділені на дві групи залежно від інтенсивності воєнних дій на їхній території. До групи з активними воєнними діями віднесено 11 областей: Дніпропетровську, Житомирську, Запорізьку, Київську, Миколаївську, Одеську, Сумську, Харківську, Херсонську, Чернігівську області та місто Київ (I група). До групи з менш активними або відсутніми воєнними діями (II група) віднесено інші 12 областей України: Вінницьку, Волинську, Івано-Франківську, Кіровоградську, Львівську, Полтавську, Рівненську, Тернопільську, Хмельницьку, Черкаську, Чернівецьку та Закарпатську. Тимчасово окуповані території (Луганська, Донецька області та АР Крим) були виключені з аналізу.

Для обробки даних застосовано стандартні методи прикладної статистики, зокрема дескриптивна статистика та непараметричні тести (Манна—Уїтні та Краскела—Уолліса) для порівняння середніх значень між групами.

Результати та їх обговорення. В Україні рівень захворюваності на скарлатину у 2022 р. становив 2,48 на 100 тис. населення, у тому числі серед дітей віком 0–17 років – 13,02 та серед дорослих (18 років і старші) – 0,17 на 100 тис. відповідного населення. У 2023 р. показники підвищилися до 25,47; 139,59 та 0,56, відповідно, а у 2024 р. – до 37,79; 207,09 та 0,12 на 100 тис. населення. Найнижчі рівні захворюваності спостерігалися у 2022 р., що пов'язано з дією карантинних обмежень унаслідок пандемії COVID-19. У 2024 р. показник захворюваності на скарлатину зріс майже у 15 разів порівняно з 2022 р. Характерною особливістю епідемічного процесу скарлатини залишалася значно вища захворюваність серед дітей, ніж серед дорослого населення, що відповідає епідеміологічним закономірностям цього захворювання. Таким чином, вікова група є одним із ключових факторів ризику: показники інтенсивності захворюваності на скарлатину серед дітей віком до 17 років були достовірно

вищими, ніж серед дорослих ($p < 0,05$) (рис. 1).

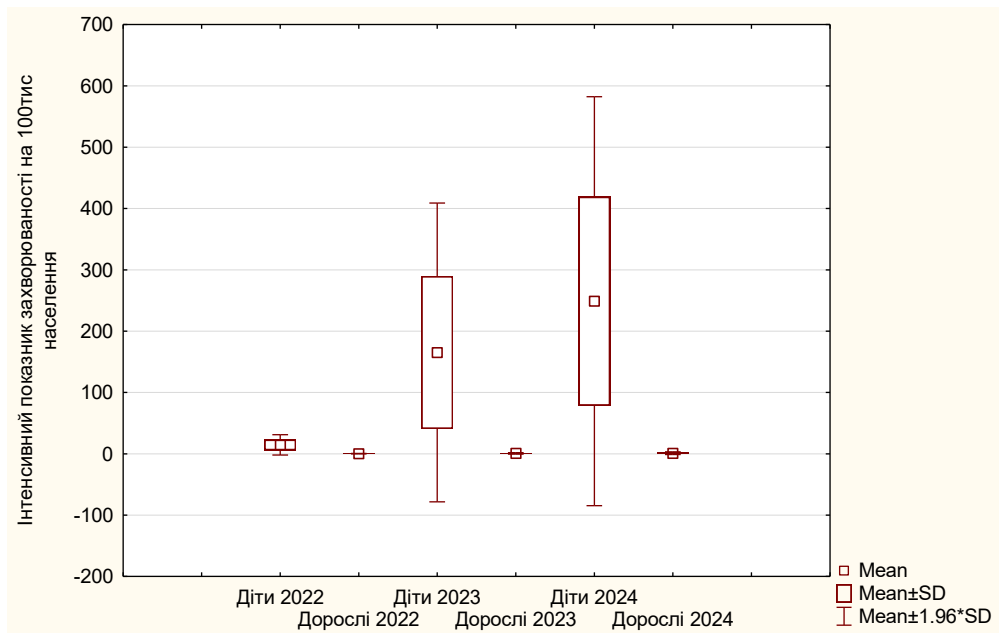

Рис. 1. Захворюваність на скарлатину за 2022–2024 рр. у різних вікових групах

Результати порівняльного аналізу середніх показників захворюваності на скарлатину за 2022–2024 рр. між областями з різною активністю воєнних дій показали, що у I групі областей (з активними воєнними діями) рівень захворюваності всіх категорій населення був достовірно нижчим, ніж у II групі (з менш активними або відсутніми воєнними діями) ($p < 0,05$) (рис. 2).

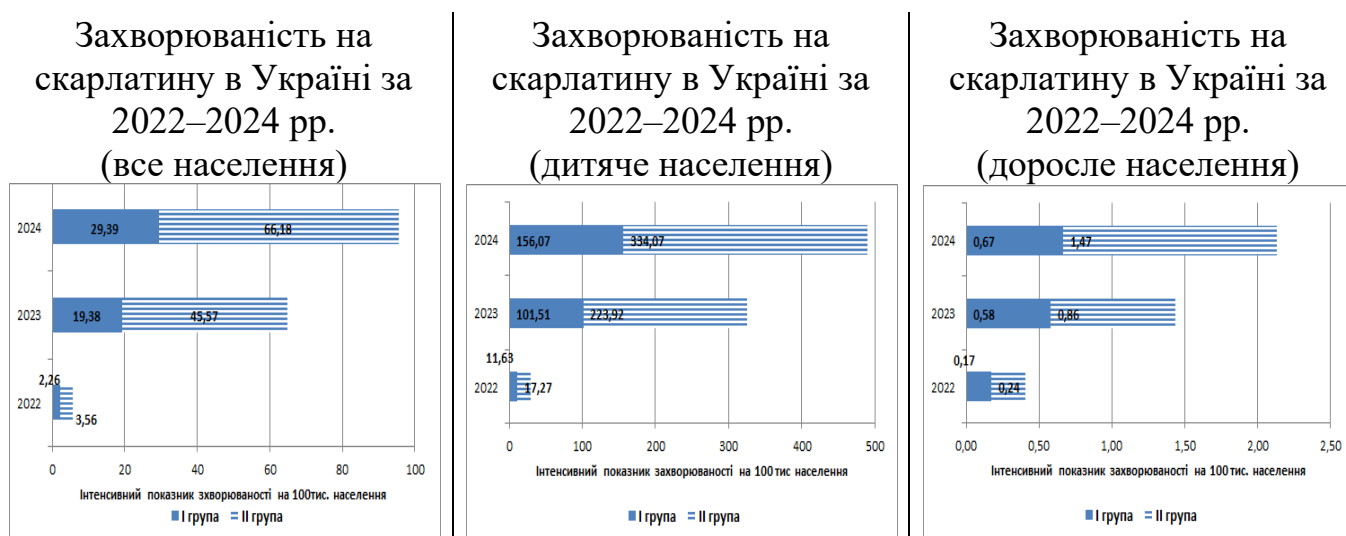

Рис. 2. Захворюваність на скарлатину у I та II групах областей за 2022–2024 рр.

Значне зростання рівня захворюваності як серед дітей, так і серед дорослих протягом 2023–2024 рр. ($p < 0,05$) свідчить про активацію епідемічного процесу після періоду зниження, пов'язаного з пандемією COVID-19.

Висновки. Отримані результати свідчать, що на епідемічний процес скарлатини в Україні у 2022–2024 рр. істотно вплинули соціально-демографічні та воєнні фактори. Основним фактором ризику є вікова належність, адже захворюваність серед дітей була достовірно вищою, ніж серед дорослих. У 2023–2024 рр. спостерігалось помітне підвищення рівня захворюваності, що вказує на реактивацію епідемічного процесу після послаблення карантинних обмежень, пов'язаних із COVID-19. Водночас у регіонах, де тривали активні воєнні дії, захворюваність була нижчою, що, ймовірно, зумовлено масовою міграцією населення, порушенням системи епіднагляду та неповнотою офіційної реєстрації випадків інфекційних хвороб.

ВІКОВА МОРФОЛОГІЯ ЛИЦЕВОЇ ДІЛЯНКИ

Солтис Р.М., Хмара Т.В., Столяр Д.Б.

Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна

rulja874@gmail.com

Обличчя людини – це мініатюрна сцена, де розігруються всі події індивідуального життя від народження до смерті. Не всі вони настільки значні, що неодмінно залишають свій слід, але все ж таки вік, формування характеру відбиваються на розвитку та змінах лиця.

Для вивчення анатомії лицевої ділянки необхідне знання її точних параметрів, їх взаємовідношень, пропорцій, а також особливостей топографії кісткових, фасціально-м'язових і судинно-нервових утворень залежно від віку і статі. З топографічної точки зору у лицевій ділянці розрізняють такі ділянки: очноямкову, підочноямкову, щічну, привушно-жувальну, виличну, носову, ротову і підборідну. За М.І. Пироговим, глибокі бічні ділянки називають міжщелепними просторами, вони розташовані між внутрішньою поверхнею

ЗМІСТ / CONTENTS

**НАПРЯМ 1..... СУЧАСНІ МОРФОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ТА НАУКОВІ
ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЦИНІ**

**DIRECTION 1. ACTUAL MORPHOLOGICAL METHODS AND
SCIENTIFIC TECHNOLOGIES IN MEDICINE**

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ МІЖ ВЕЛИЧИНОЮ ОЧНОГО ЯБЛУКА, ЯК
ПЕРИФЕРИЧНОЇ ЧАСТИНИ ЗОРОВОГО АНАЛІЗАТОРУ ТА ОЧНОЇ ЯМКИ
ЧЕРЕПУ ЗА ДОПОМОГОЮ МОРФОМЕТРИЧНОГО ТА
КРАНІОМЕТРИЧНОГО МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Абдул-Огли Л.В., Олійник К.А., Кошарний Д.В. 8

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗОВНІШНЬОГО ЗАСТОСУВАННЯ СУЛЬФІДНОЇ
МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ У ПАЦІЄНТІВ З ОСТЕОАРТРИТОМ

Балашова І.В., Польщаківа Т.В., Гуца С.Г. 10

МОЖЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ПАЦІЄНТІВ З ОСТЕОАРТРИТОМ ТА
КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ У ПОСТКОВІДНОМУ ПЕРІОДІ

Балашова І.В., Дукова О.Р., Лисий І.С. 13

ЗМІНИ ЩІЛЬНОСТІ МЕЛАТОНІНОВИХ РЕЦЕПТОРІВ 1А У НЕЙРОНАХ
ПРИШЛУНОЧКОВОГО ЯДРА ГІПОТАЛАМУСА ЩУРІВ ЗА РІЗНОЇ
ТРИВАЛОСТІ ФОТОПЕРІОДУ ТА УВЕДЕННЯ МЕЛАТОНІНУ

Булик Р.Є., Федоряк І.В., Агранов О.С. 16

МОРФОЛОГІЧНА ОЦІНКА АНГІОГЕНЕЗУ ПРИ ВИКОРИСТАННІ
БІОМАТЕРІАЛІВ У ХІРУРГІЇ

Діброва В.В., Попович Я.М. 18

ДОСЛІДЖЕННЯ НАНОЧАСТИНОК ЯК ПОТЕНЦІЙНИХ БІОМЕДИЧНИХ
АГЕНТІВ

Карнаух Т.Ю., Мехед О.Б. 22

ПОШКОДЖЕННЯ ХРЕБТА ТА СПИННОГО МОЗКУ ПРИ ДІЇ УДАРНОЇ
ХВИЛІ НА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ М'ЯЗІВ КІНЦІВОК ЩУРІВ

Кошарний В.В., Китова І.В., Кушнар'ова К.А. 25

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА СКАРЛАТИНУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Нессонова Т.Д., Подаваленко А.П., Білера Н.В.	27
ВІКОВА МОРФОЛОГІЯ ЛИЦЕВОЇ ДІЛЯНКИ Солтис Р.М., Хмара Т.В., Столяр Д.Б.	30
СУЧАСНІ АСПЕКТИ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ Тининика Л.М., Лоцкіна Я.Г.	32
ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПЕРЕБУДОВИ СЕРЦЯ ЩУРІВ ПРИ ІНТОКСИКАЦІЇ ЕКЗОГЕННОГО ПОХОДЖЕННЯ Янчишин А.Я. , Тимошенко І.О.	35
APPLIED SIGNIFICANCE OF ANATOMY IN THE DIAGNOSIS OF ULNAR NERVE INJURIES Biryuk I.G.	38
GENDER CHARACTERISTICS OF THE TYPES OF PTERYGOMAXILLARY FISSURE Guliyeva K.J., Ganbayeva Sh.F., Mustafayeva N.A.	41
RANGE OF VARIABILITY OF MANDIBULAR AND CHIN ANGLES INDICATORS IN PEOPLE OF MATURE AGE Boiagina O.D., Sosonna L.O., Klochko N.I.	42
NEW METHOD IN PROPHYLAXIS OF INTESTINAL ANASTOMOTIC LEAKAGE Mammadov T.E.	44
THE IMPACT OF INTENSE PHYSICAL EXERCISE ON THE ULTRASTRUCTURE OF INTERALVEOLAR CAPILLARIES Sultanova T.S., Yagubova S.M., Guliyeva K.J.	45
MECHANISMS UNDERLYING THE EFFECTS OF HYPOBARIC HYPOXIA ON THE THYROID GLAND Yagubova S., Sultanova T., Akbarov E.	47